

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

MEPKOCSIN a tanyavilágban

Nagy Imre, a helyi postahivatal vezetője ma már férfiasan bevallja: sok álmatlan éjszaka előzte meg a külterületi kézbesítők hagyományos módszerének megreformálását. Márpedig a külterületeken élő lakosság postai igényeit is mindegyre ki kell elégíteni. Ha másképp nem megy, új módszerek bevezetésével. A kéthavi gyakorlat kedvező tapasztalatai után nyugodtan telnek el a hivatalvezető éjszakái.

Demeter Sándor külterületi kézbesítő vezette terepjáró kocsiba ültet, s nekivágtunk a határnak.

Öt járás helyett 18 támpont

A korábbi öt járásban 18 támponton szerelték fel a tanyavilág lakóinak közös postaházát. Mindenki megkapta hozzá a saját kulcsát. Demeter Sándor alig töltötte be a 18. életévét, és máris nagy szakmai múlttal rendelkezik: öt évig rótt gyalog, majd kerékpárral a tanyákat. Ott ül a volánjánál, s hátul a „minihivatal”.

Gyalog valamennyien sok-sok kilométert tettek meg az útjain utakon, hidegben és tűző napon.

Micsoda különbség: napi száz kilométert kocsiháznál,

vagy gyalog, kerékpárral, vagy cipelnél a táskát! A kézbesítő elégedett, mert a korábbi ezerötven helyett már az első hónapban kétszázötven támpontot látott meg a börtökben.

A hetes támponton Ágoston Lajosné kamasz fiával együtt várt bennünk.

— Összintén szólva — mondja Ágostonné —, nekünk jó ez az új módszer, így mindennap pontosan, időben kapjuk meg a postát. Ez nagyon fontos, mert több újságot fizetünk elő, és nem mindegy, hogy időben kapjuk-e meg vagy sem. Várta, Sándorkát, hogy tegnap megtalálta-e a szerényben az újságelőfizetési pénzt. A lottót is itt vesszük.

Továbbmentünk, de Fehér Kálmán, a 7/90-es számú levélszekrény tulajdonosa intget: átadja az újság-előfizetési díjat, no meg az ilyenkor szokásos újság-előfizetési díjat. — Szerencsés utat! — mondja Fehér Kálmán, aki a Búzakalász Tsz traktorosa. Mi pedig gyűrjük magunk alá a kilométereket. A Búzakalász Szövetkezet gépműhelye melletti támponton Tóth Péterné adminisztrátor átveszi a postát, s állatgondozójuk hírlap-előfizetési díját adja át. Szívesen válaszol:

Bevált a kézbesítési rendszer, mert a tanyai lakosság a

szerényét mindig megtalálja, és a számára kedvező időben tudja azt üríteni. Ha például korábban a gyalogos vagy a kerékpáros kézbesítő nem találta odahaza senkit, akkor szomszédok híján nem hagyhatta ott a fontosabb küldeményt.

Találkozás a lakossággal

Demeter Sándor megjósolta: Turgonyban sokan várják. S valóban a központi főúton — közvetlenül a szövetkezet vegyesboltja előtti levélszekrényeknél — vagy harmincan állagoltak. Akár az órájukat is a posta érkezéséhez igazíthatnák. Mire az asszonyok a boltban befejezik napi vásárlásaikat, addigra már egymás után intézhetik el a postással dolgukat.

Török István, a Búzakalász Tsz dolgozója köszönti elsőnek a postást.

— Mert ide két kilométerre lakom, és bizony korábban csak ritkán láttam élő postást. Nem is csodálom, mert ősszel és télen nem könnyű a tanyára kijutni. Így nem gondolhatam újság-előfizetésre sem. Sokan azt mondják: nem jó ez a központi szekrényrendszer. Én mondom, ne hallgassanak rájuk, mert nagyon is jó. Nekem elhihetik!

Együtt a szakszervezet

Tudósítás az elnökség üléséről

1971 utolsó elnökségi ülésére december 30-án került sor, amikor is Besenyei Miklós főtitkár a két ülés között végzett munkáról, eredményéről tájékoztatta az elnökség tagjait. Felhívta a szakszervezeti tanácsok figyelmét arra, hogy az új nyugdíjrendeletről, annak lehetőségeivel jobban éljenek, és körültekintően biztosítsák a rendelet végrehajtását. Feltétlenül segíteni kell a dolgozókat — akik még tudnak hasznos munkát végezni —, hogy tovább dolgozhassanak. Ezzel a postagondja is enyhül, s a dolgozók is nagyobb nyugodtsággal várhatják a családi pótlék növelését, majd a munkaidő-csökkentéssel kapcsolatos további tennivalókkal foglalkoztat, hangsúlyozva, hogy ezt saját erőből kell megoldani. Ezután a szakszervezet káderekre jegyzékére vonatkozó határozattervezet, majd az elmúlt évi nemzetközi tevékenység és az ez évi nemzetközi terv került napirendre. Mindkét témát némi kiegészítéssel az elnökség jóváhagyta.

A bejelentések során szóba került a kézbesítő járatok rendezése körüli vita. Az ülésen jelen levő Palotás Magda dr. a postavezérigazgató helyettese kijelentette: A vezérigazgatóság is egyetért azzal, hogy a területen a szakszervezeti szervek egyeztetéssel dolgozzanak. Az elnökségnek is ez volt az álláspontja, annál is inkább, mert a Központi Vezetőség ebben a kérdésben már döntött: a normákhoz a szakszervezet nélkül nem nyúlhatnak!

Kovács József (Budapest) javasolta, hogy az elnökség tolmácsolja köszönetét, elismerését a karácsonyi csúcsforgalomban helytálló postás dolgozóknak. Végezetül Besenyei Miklós főtitkár megköszönte az elnökség tagjainak egész évben tanúsított aktivitását, s eredményekben gazdag, boldog új esztendőt kívánt.

Gazda Zoltánné, a bolt vezetője ugyancsak illetékes a nyilatkozatra:

— En, kérem, még a déli nyitvatartási időt is megváltoztattam azért, hogy a postás és a lakosság közötti összhangot erősítem. Tudom, aki ide jön, és megvárja a postát, az egyben a vásárlást is elintézi. Tehát két legyet üt egy csapásra. Tessék megnézni, hogy milyen jól dolog látni, csaknem mindenki újságot szorongat a kezében. Régen lakom itt, neveltem a gyermekem, most katonatiszt. Bizony, amikor iskolába járt, szerettünk volna mi is sok újságra előfizetni, de hát akkor nem érkezett meg időben.

Csizmadia Lászlóné szb-titkár: A hivatal vezetésével együtt izgatottan vártuk az első tapasztalatokat. Sikerként! A régi kézbesítés fárasztó és elavult, s bizony, alkalmas ember már nemigen lehetett találni. Javult a kézbesítők munkakörülménye is. Fűtött terepjáró kocsi dacolnak még a hófúvással is.

Abrankó Endre

Előterben a munkahelyi témák

Minden embernek van valami szenvedélye. S ha az azonos szenvedélyek közül ketten össztalálkoznak, sőt barátságot is kötnek, akkor bizony, sokszor kerül szóba szenvedélyük tárgya. A Postás Dolgozó kivágott cikkeivel tudom bizonyítani, hogy ha munkakapcsolataink folytán találkozom Kiss Ernővel, a miskolci területi tanácsfőtitkárral, akkor minden esetben szóba kerülnek „közös vesszőparipáink”, az agitáció és propaganda időszerű kérdései. Most a Területi Szakszervezeti Tanács múlt évi munkájáról szóló jelentése szolgáltatja az alkalmat. Az egyébként is tartalmas értékelésnek nem kevesebb, mint nyolc oldalra foglalkozik a fontos munkaterülettel.

— Nem véletlenül! — jegyezte meg Kiss Ernő. — A SZOT elnökségének nagy horderejű határozata a szakszervezeti agitáció jelenlegi helyzetéről és továbbfejlesztéséről lehetőségeket adott arra, hogy módszeresebben értékeljünk, és távlati céljainknak megfelelően határozzuk meg feladatainkat.

— Hallhatnánk az értékelésről valami összefoglalást?

Kiss Ernő mosolyog: — A nyolc oldal a tömör összefoglalás...

— De most a sajtópropagandában is jártas szakember fogalmazzon, figyelembe véve azokat az újságolvasó rétegeket, amelyek nem szeretnek hosszú fejtegetéseket tanulmányozni.

— Rendben van! — mondja. — Az elmúlt évben nagymértékben javult a Területi Szakszervezeti Tanács oktatási, nevelési, agitációs és propaganda munkája. Lépést tudunk tartani az időszerű feladatokkal. Növekedett az e posztokon dolgozó aktívak felelősségérzete.

— Mi a legkézzelfoghatóbb eredmény?

— Egyre nagyobb az érdeklődés a munkaszervezési kérdések iránt. A dolgozók egyre fokozottabb mértékben ismerik fel, hogy saját maguk alakítják sorsukat, hogy a munkaidő jobb kihasználása teremti meg a jobb bérézés feltételeit, hogy szervezéssel, újításokkal, ötletekkel könnyebb a feladatok elvégzése. Az elmúlt időszakban több olyan munkahelyet látogattam meg, ahol újításból, ötletből fakadó gondokkal, kérdésekkel „zaklatták” a bizalmat, vagy a szakszervezeti bizottságot. A tapasztalatok hatására változtattunk az oktatási formákon. Az eddigi gyakorlattól eltérően a tisztségviselők és aktivisták oktatását a szakszervezeti alapszervek tartják kézben. Minden alapszervnél 3 előadásból álló programot állítanak össze a bizottság tagjai részére és bevonják ebbe a bizalmiakat is. Így közelebb kerülünk az emberhez. S példa van rá jócskán, hogy ez az oktatási forma népszerű, politikailag légtörtéremt; a résztvevők lényegbe vágó kérdéseket tesznek fel.

— Nem akarok akadékoskodni, de kérek egy-két példát a „lényegbe vágó kérdésekre”!

— Például: számonkérlek a gazdasági vezetőtől: miért büntette meg fegyelmi úton az egyik dolgozót, holott az jól akart, és végsősoron az, amit tett, s amiért a büntetést kapta, mindenki hasznára vált. A kérdés nyomán vita kerekedett, amiből konklúzióként kiderült a dolgozók egyöntetű véleménye: meg kell változtatni a munkát gátló szolgálati rendet.

— Ez nem hasonlít a termelési értekezletre?

— Nehéz ezt elválasztani! Azért is, mert az említett előadás tárgya, a dolgozók érdekvédelme volt. A heves vita tehát végsősoron helyénvaló. Különböztet az már sok fórum leszögezte jónéhányszor és magam is egyetérték vele, hogy az agitációt és propagandát nem lehet lefektetni az oktatásra, annak át kell itatnia a munka különböző fázisait, a mindennapi életet. Állandó jelleggel tájékozódni és tájékoztatni, erjesztetni, jó irányban befolyásolni az egyént és a közösséget. Jól politizálni. Mindennek az eszköze az agitáció.

— A tájékoztatás és informálás terén milyen feladatokat hajtott végre a tanács?

— A beérkező jelentések nem voltak eléggé konkrétak. Hol elvontan és általánosan informáltak, hol pedig egy szűk réteg, néhány ember problémáját nagyították fel, s tették általánossá. Szükséges volt tehát, hogy azok, akik az információ jelentéseket összeállították, fogalmazták, a jövőben több segítséget kapjanak elsősorban a szakemberektől, a Területi Szakszervezeti Tanácsban belül működő agitációs és propaganda bizottságtól.

Kiss Ernő a homlokát dörzsöli: — Be kell vallanom, ezen a téren a jövőben is lesznek nehézségeink. Az egész információs rendszerünket meg kell reformálni ahhoz, hogy a hatékonyság foka egyértelműen növekedjék. Szakembereket kell nevelnünk közép- és felsőfokon. Kérés: a felső szervek legyenek segítségünkre a folyamatosság megteremtésében.

— Milyen területen jelentkeznek még megoldatlan problémák?

— Nem sikerült jelentősen előrelépni a fizikai dolgozók tehetséges gyermekei továbbtanulásának támogatásában. Ez bizottságunknak egyik legfájdalmasabb problémája. Most minden ígékeztünk: már az általános iskolában felkaroljuk a tehetséges fiatalokat. Ez az első lépés egyik sarkalatos feladata.

— Köszönöm a tájékoztatást! De legyünk stílusosak önmagunkhoz. Mi az a rövid mottó, összefoglaló mondat, amivel jellemezni lehet a készülő agitációs és propagandatervek alapvető célját?

A válasz nem késik sokáig: — Propagandamunkánkat úgy irányítjuk, hogy az a legalacsonyabb képzettségű távirda- és építőipari munkástól az egyetemen végzettségű dolgozóig mindenkiire hatással legyen. Ehhez differenciált politikai erőfeszítésre van szükség. (M. I.)

Kuruclesi út 8/B

Köszönet a szakszervezetnek!

Novemberben beköltöztek! A január elejei estén így minden ablak világos. Hatalmas erkély mindegyik előtt, s szemben a János-hegy. Szép ház, vonzó környezet.

Vaalimivel előbb érkeztem, mint Kiss László, a Postások Szakszervezete munkatársa, a lakások, illetve az itt lakók patrónusa. Még egyszer körbesétálok, a bejárati ajtó mellett kilenc csengő. Kilenc boldog lakástulajdonos. Címük: Kuruclesi út 8. B. Kiss Lászlóval a földszinten Makai Tiborékhöz.

— Jöjjenek csak beljebb! — invitál a szíves férjhang. Mit is lehet egy vadonatúj lakásról írni? Rend és tisztaság? Mindez kevés ahhoz, hogy a tényeket tökéletesen fedje. Az előszoba tágas, ragyog a parketta.

Hát, hogyan történt? Úgy ment minden, mint a karikacsapás — válaszol Makai Tibor. — 1969 végén vásároltuk a telket 40 ezerért. Ez volt az első pénz, amit lefizettünk. 1970 szeptemberében vonultak fel az építők, és egy év múlva költöztünk...

— A további költségek, fizetni valók? Makai Tibor alapos ember, előkeresi a dokumentumokat. — Elégé hihetetlen, de két év alatt csaknem 140 ezer forintot fizettünk ki...

— Mennyi a kölcsöntartozás? — 120 ezer forinttal tartozunk a postának és 68 ezerrel az OTP-nek. Persze, a tartozásunk jóval több. Az előbb említett 140 ezerben családi kölcsönök is benne foglaltatnak...

— Mindegy! — jegyzi meg csillogó szemmel Makai Tibor. — Itt vagyunk és ez a fontos! — Nemcsak szép, de nincsenek visszamaradt hibák, tökéletes a fűtés, a könyvhelyszerezés. Elégedett vagyok!

— Valóban sikeres építkezés?

zés volt — bólint Kiss László. — Köszönhető a Budapesti Postaigazgatóság támogatásának, s a lakók aktív közreműködésének.

— Milyen az óvoda-, iskola-helyzet a környéken?

— A kislánnyal semmi probléma — feleli az asszonyka. — Ő már iskolás és felvették a Labanc utcai általánosba. Az öt éves kislánnyal több a baj! Manapság Budapestben óvodát találni? De van már megoldás! A Gorkij fasorban elkészült a posta 200 fős óvodája. Oda jár majd!

— Kicsit messze van!

— A posta jóvoltából buszszal hozzák-viszik őket.

A földszinten egy másik típusú lakásban élnek Szűcs Lajosék. Amikor rájuk kopogtunk, kettőben ünnepelték az asszonyka névnapját.

— Igen, még ketten vagyunk — mosolyodik a fiatalasszony —, de a gyerekszoba már kész...

— Azelett hol laktak?

— Mamánál — feleli Sücsné. — Jól megférünk, de hát egyszer csak el kell kezdeni az önálló életet.

— Elégedettek?

— Igen!

— S mivel nem?

— Az egész háznak hiányzik a telefon.

— Remény?

— Egyelőre nem sok.

— Pedig, de szép lenne...

— teszi hozzá lelkesen a fiatalasszonyka. — Tíz évig semmi más kívánságom nem lenne... Esküszöm!

Kiss László mosolyog a „türelmetlen fiatalok”. — Addig talán nem kell várniuk...

Az első emeleten Sárfi Istvánék laknak. Megjegyezték jól a napot: 1971. október 29-én költöztek.

— Azóta vagyunk boldogok — mondja Sárfi Istvánné. — A kollégáim a 70-es hivatalnál mindennap megjegyzik: „Ro-

hansz a szép palotába.” Valóban palota ez — ugye?

Sárfiné leoltja a villanyt a nagyszobában és az erkélyablakhoz invitál minket: — Nézzék ezt a gyönyörű kilátást, nézzék a fák! S milyen gyönyörű lesz mindez tavasszal...

— S mit fizetnek mind-egyet havonta?

— 700 forint megy el lakásra. Persze, lesz még költség. Tartalékolni kell a nagyobb kiadásokra, javításokra is.

— Honnan költözték ide?

— Egy nagyon kicsi, betonpadlós szűkséglakásból, ahol télen fázunk, nyáron melegünk volt. Kislányom csak az ágyában tudott játszani.

Utunk végpontja a második emelet. Dr. Fejes Béla és családja.

— Hát? — emlékszik vissza a hőskorra — alapító tagja vagyok a kis lakásközösségnek. 1969. október közepén dugtuk össze a fejünket a szakszervezetben. Aztán alkudoztunk a telekre, majd két hónapig. Szerződéseket fogalmaztunk és változtattunk több ízben. Terveket tanulmányoztunk,

majd futkároztunk építőanyagért, betongerendáért, ablakkeretért.

— A legnagyobb segítség a postai, kamatmentes kölcsön. Jelentős ezután a műszaki támogatás. Dejező Gábor, a Budapesti Postaigazgatóság vezetője lehetővé tette, hogy a műszaki ellenőrzést kolléga, Csutorás József végezze. Menet közben is az igazgatóság patronált minket. Ne feledkezzünk meg dr. Csányi Lajosnak, az igazgatóság vezetőhelyettesének a segítségéről sem. De a krónika végére még tartogatok valamit.

— Minden szavát jegyezzük.

— A terv és az elképzelés, a segítségadás módozatai terén a szakszervezetnek köszönhetjük a legtöbbet. Tulajdonképpen azt, hogy új lakásunk van, és nem is akármilyen...

Amikor lefelé bandukolunk, Kiss László ennyit mond halak: Legközelebb a Petzvál utcai házban találkozhatunk, ha a postai támogatással épülő lakások krónikáját pontosan akarjuk vezetni. Úgy hiszem, áprilisban oda is beköltöznek. (marton)

Történelem!

A forradalmi népi bizottságok jelentősége, szerepe a népi demokratikus átalakulásban olyan téma, amely már régóta foglalkoztatja a felszabadulás utáni korszak kutatóit. A nagy érdeklődés oka: a jelentős szerep, amelyet a bizottságok a forradalmi átalakulásban betöltöttek. Az üzemi bizottságok különösen fontos küldetést teljesítettek; tevékenységükön keresztül valószínűleg a tőkés termelés munkások által történő ellenőrzése, de a romok eltakarításában, a termelés megindításában is elvitatlan érdemeket szereztek. E témával foglalkozik

Rácz János: Az üzemi bizottságok, a magyar népi demokratikus átalakításban (1944–1948) c. monográfiája. A könyvben kihangsúlyozottak a munkásellenőrzés elméleti és gyakorlati kérdései, a szervezett dolgozók forradalmi öntevékenysége a munkássztyál vezető szerepének gyakorlati megvalósulása, az üzemi bizottságok pártirányítása, szerepük a termelés megindításában, a politikai harcokban stb. A szerző vázolja azokat a tényezőket is, amelyek az üzemi bizottságok megszűnéséhez, illetve átalakulásához vezettek (Akadémiai Kiadó).

Vegyék komolyan a IX. kongresszus határozatát!

„Segítsék a postás szülőket gyermekeik pályaválasztásában, szorgalmazza, hogy közülük minél többen élethivatásuknak válasszák a postai munkát” — írja elő a kongresszus határozata a szakszervezeti tisztviselőknek. Hogyan tesznek eleget e fontos feladatuknak? — erről beszélgettünk Szabó Jenővel, a 8-as mozgóposta szb-titkárával. Ha valahol van létjogosultsága e feladatnak, akkor ott feltétlenül.

— A létszámból legalább ötven-hatvan ember hiányzik — mondja. — Sokan már régen nyugdíjra mentek, de még mindig szükség van a munkájukra. (Ezután legalább anyagilag is érdekeltnek lesznek ebben.)

— Mi eddig is adtunk pluszt — havi 300 forintot — azért, hogy maradjanak — jegyzi meg az szb-titkár. Azután elmondja, hogy a létszámbeli hiány következtében sok a túlóra. 1971. második negyedévében az utazó szolgálatot teljesítők átlagos kinttartózkodási ideje 788,7 óra volt, de a maximális

idő a 910 órát is meghaladta. A kezelők a második negyedében 956 órát voltak távol, a maximum 1047 óra. Kollektív szerződés szerint a munkaidő havi 210, a kimaradási idő 250 óra. A kimutatások alapján látható, hogy sokan száznál is több pluszórát dolgoznak, illetve vannak készenlétben havonta.

A postai átlagot meghaladó létszámgondok oka alighanem az utazó szolgálatban rejlik. E munkakörben bizony gyakran le kell mondani az előre megkomponálható szórakozásról, a szabad időről. A szolgálati beosztást csak hat nappal korábban tudják meg, de hiányzik a többlet szabadnap is.

— Elsősorban a földrajzi kedvelő fiatalok kellenek nekünk — magyarázza Szabó Jenő. — Ismerniük kell minden postahivatalt, tudniuk kell pontos helyüket. Természetesen el kell sajátítaniuk a postai munka alapfogalmait, a biztonsági követelményeket és így tovább. Jelenleg tizenkilenc fiatal ember tanul. Tíz

hónap múlva kezelők, rovatolók, illetve menettisztek lesznek. A betanulási időre havi 1500 forintot kapnak, a tanfolyam elvégzése után azonnal 350 forinttal emelkedik a fizetésük. Emellett az úton töltött időre óránként 3 forint 20 fillér jár nekik, ami havi átlagban elég szép. Egyébként a mozgóposta rovatolói ezen túl vezetőnek sorolják be, az alsó határ az eddigi 2020 forintból 2400 forintra emelkedik, a felső határ 4100 forint. Az úti pénz átlagban 300—1000 forint.

Az elmondottakból látszik, hogy ma már nem annyira az anyagiakban, hanem inkább a munkakörülményekben kell javítani a mozgóposta vonzerejét.

— Vizsgáljuk, milyen további kedvezményeket lehetne biztosítani. Egyébként a létszámgondok megoldására intézkedési tervet készítettünk, toborzóplakátokat, propagandakiadványokat — szerkesztettünk az igazgatósággal együtt. A Fővárosi Pályaválasztási In-

tézetnek tájékoztatót készítettünk a gimnáziumban érettségizettek figyelmének felhívására. Kapcsolatot tartunk a Főti Gyermekvárossal, egyelőre, sajnos, kevés sikerrel, ami az utánpótlást illeti. Szeretnénk kapcsolatba lépni általános iskolákkal, ahol földrajzórán igyekeznénk kedvet csinálni a munkához.

Az itt dolgozó szülők körében sikerült propagálni a mozgópostát?

— Sajnos, nem — hangzik a válasz. — Őszintén szólva, pályaválasztási kérdésekben sosem jönnek a szakszervezeti bizottságokhoz. A gyerekek sorát mi csak addig kísérjük figyelemmel, amíg bölcsődei vagy óvodai helyre van szűkösük. Azután szem elől tévesztjük őket. (!?)

Kár, hogy így van! De nem törvényszerű, hogy így is kell maradnia! A kongresszusi határozat ugyanis minden szakszervezeti bizottságra vonatkozik, az abban foglaltakat komolyan kell venni!

Lukács Mária

Az agitáció nem könnyű munka

A SZOT elnökségének az agitációról és propagandáról szóló határozata többek között kimondja: az alapszervezetekben az agitáció „nagyobb energiáért fordít a célok ismerettségére, mint a realizálására. A szükségesnél gyakrabban korlátozódik kampányokra, hiányzik az agitáció folyamatos jelenléte a tagság körében.”

Ha vannak gondok, bajok, fogyatékoságok az agitációban, az főként a munka természetéből adódik. Ezt tapasztaltuk, amikor beszélgettünk Székességházi Ivárral a négy alapszervezet agitátorával. A résztvevők: Varga Jánosné Székességházi 1-es, Lajos Olga, a 2-es hivatal, Németh László, a távközlési üzem és Rapai

Ferenc, a rádióállomás szakszervezeti agitációs felelőse. Valamennyien hosszabb ideje végzik a munkát, van, aki már több hetes szakszervezeti iskolán van.

Szó esik arról, hogy a szakszervezet egyre több olyan társadalmi rendezvényre került sor, mint a vállalati fenntartások, a gyereknapi, a társadalmi esküvő, a névadó. Ezek tulajdonképpen nagyon látványos agitációs formák, pontosan megjelölhető a nap, amikor rendezték, a résztvevők száma stb. Amolyan „mutató” munka.

De ők, akik nap mint nap próbálják formálni a postás-közvéleményt, azt mondják, hogy a rendezvények, kezdve a politikai oktatás, az ilyen társadalmi ünnepektől át a természet tanácskozásiakig nem elegendők. De a legfontosabb, hogy az élet mindennapjaiban, a folyósói beszélgetések, az íróasztalok között vagy a műszakiak helyiségeiben létrejövő spontán „röpgyűlések” is a politikai tisztázás, a nézetek azonos kialakítását szolgálják.

S ezt már nem lehet naptárra tervezni. Pedig ezeken dobja fel a dolgozók azokat a problémákat, gondokat, amelyek őket a legjobban foglalkoztatják. Itt kell az agitátoroknak helytállni! S még egy szempont: a szakszervezeti agitációs felelős, valamennyi aktívja maga is postás dolgozó. Nem valamiféle elvi, az életől független „politikai brosúra” agitál, hanem az az ember, aki ugyanazokat a gondokat, nehézségeket érzi, mint a többiek. Egy sereg kérdésben talán tisztábban lát, de van egy csomó olyan dolog, amiben esetleg ő sem ért egyet a „hivatalos” állásponttal.

Vegyük mindjárt az egyik legaktuálisabb postai témát, a bérrendszerváltozást és az új törzsgárdaszabályzatot. Azt mondja Németh László: a legnehezebb agitálni a régi postai dolgozók között. Nem ő teszi először szót, valamennyi hivatalban, intézményben újra és újra szólnak az idősök: helytelen, hogy a 25 éves szolgálat után nem emelkedik automatikusan a bér. Mintha 31 éves szolgálat után véget érne a törzsgárdatagság. Pedig sokan szolgálnak ennél többet. Melyik agitátor helyeslehet ezt az intézkedést, érvelhet mellette jó szívvel? Érthetetlen is a dolog!

Varga Jánosné úgy véli, sokkal jobban helyt tudnának állni, éppen az olyan fontos spontán beszélgetésekben, ha őket, az agitátorokat időben informálnák a változásokról, újdonságokról. Újra az idej nagy téma, a bérrendszerváltozás. Elterjedt a postások között, hogy „valami lesz”. Nagy volt a várakozás! Nagyon, mint a lehetőségek. Azután kiderült, hogy nem lesz jelentős

emelés, hanem a prémiumokat, a ruhapénzt építik be a bérbe. A felfelé kerekítésekkel majd mindenki kicsit jobban járt, de ez kevesebb volt, mint amit előre vártak. S a szakszervezeti agitátorok a többiekkel együtt tudták meg, hogy milyen lesz az új bérforma. Ha nekik előre szólnak, jobban tudtak volna dolgozni, eleve le tudták volna szerelni a nagy előzetes várakozást.

Ezt az álláspontot erősíti Lajos Olga, aki éppen az első helyre teszi az agitációs munka javításában a szakszervezeti apparátus, az agitátor időben történő előzetes, pontos informálását. Népszerű kérdésnél ők szeretnék megvenni a jó hírt a tagságnak — ez növelné hiteltüket, tekintélyüket —, s ha valami nehéz kérdés kerül terítékre, ők is emberek, először önmagukat kell meggyőzniük, nekik kell elfogadniuk a szempontokat, hogy azután a tagság között helyesen képviselhessek.

Rapai Ferenc esete éppen ezt példázza. A székességházi rádióállomás a műszakiak 240 órát dolgoztak, a munka természetéből miatta havonta tízszer 24 órát, s mindegyik szolgálat között volt 48 szabad óra. Aztán a munkaidőt 210 órára csökkentették, plusz szabadnapok beállításával. Mindenki örült. Végül lementek 191 órára, akkor meg kevés volt a személyzet. Akkor jött a mostani megoldás. A három naponkénti húszórás munkaszolgálatok előtt négy órával előbb kell bemenni, ez az úgynevezett készenlét. Gyakorlatilag ott van 24 órát. Igaz, az első négyben alhat, de ha van valami munka, azt el kell végezni. Bérrendezés is volt, s ha azt számoljuk, kinek mennyivel emelkedett a jövedelme, ezekre a négy órára — egy hónapban negyven — esik körülbelül 100 forint emelés. Ez az oda-visszaszervezés nem tett jót a hangulatnak. A munkának olyan a természete, hogy éjjel-nappal ott kell lenni. A visszaszervezés, a munkaidőcsökkentés olyan — a jelenleginél jobb — helyzetet teremt, ami nem felelt meg a műszaki követelményeknek, de nagyon jó volt a műszakiaknak. Az agitátor meg ugyanazon a munkahelyen dolgozik, „ugyanabban a cipőben jár”, mint a kollektív.

E példa bizonyítja: elsősorban az agitátoroknak kell jó érveket adni, őket kell meggyőzni az intézkedések helyességéről — ha azok helyesek. S a másik oldal: nagyon oda kell figyelni a munkatársai között dolgozó agitátor véleményére, mert ha valamiről nem lehet őt meggyőzni, ha ellenvéleményt nem lehet eloszlatni, akkor az is elfordulhat, hogy téves véleményen intézkedés, s akkor azon kell változtatni.

(faludi)

Üzemi demokrácia — a gyakorlatban

„Alapvető szakmai és szakszervezeti feladat az üzemi demokrácia szélesítése a vezetés minden szintjén...” (IX. kongresszus határozatának 1/5. pontja.)

Csaknem egy esztendő telt el a határozat óta. Vajon hogyan éltünk e lehetőséggel? Nézzük meg elsősorban, melyek is voltak azok a nagyobb jelentőségű feladatok, amelyek igényelték a dolgozók közreműködését: Ezek a posta 1971—1975. évekre vonatkozó kollektív szerződésének megkötése, valamint az új bérrendszer bevezetése.

A kollektív szerződés és a függelékek tervezetének vitája során, a termelési tanácskozásokon nagyon sok jó javaslat hangzott el, amelyeket a rendelkezések elkészítésekor figyelembe is vettek. Voltak azonban olyan észrevételek is, amelyek a szűk anyagi lehetőségek miatt egyelőre nem lehet megvalósítani. (Ilyen például az üzemi étkeztetéshez való hozzájárulás mértékének felemelése, a mozgópostai utazási tárlány egységes rendszere stb.). Az új bérrendszer ismertetésekor több helyütt azt hitték: jelentős béremelésre kerül sor, s amikor kiderült, hogy tévedtek, vitakoztak. Pedig hát többször is elhangzott: az új bérrendszer nem egyenlő a béremléssel.

A szocialista brigádvezetők területi tanácskozásain mintegy 350-en nyilvánítottak véleményt. Elmondták, milyen gondok, nehézségek akadályozzák helyenként az üzemeltetést, a fejlesztést, az eredményes gazdálkodást. Tallózzunk a hozzászólásokból:

Barta Gyula: Nagy gond a munkaerőhiány, sok a hiányzás. A kiadatlan szabadságnapok száma 100. Az elhúzódo építkezés miatt az értékek biztonsága nem megnyugtató. Sok az orvhallgató. Javasolja: a zseb- vagy táskarádiót is be kell jelenteni. Egyéki Zoltánné (Budapest 70.): Sokan eltávoznak a postáról. A kiválások egyik legfőbb oka a szabad idő hiánya. Antos István (Budapest 70.): A vámsomagbontók, a költözők többsége nő, kérte: vizsgálják felül besorolásukat. Nehéz fizikai munkát végeznek, naponta több mázsát megmozgatnak. Szajkó Sándorné (Eger 1.): A távbeszélő-központ helyisége kicsi, az automata rossz, a berendezés elavult. Az előfizetők száma megnőtt, az igényeket nem tudják megfelelő színvonalon kielégíteni. Koczka Antal, a Miskolci Postaigazgatóság vezetője: az egrieket el kell szomorítanom, mert az új távbeszélő-központ nem épül meg a IV. Ötéves terv folyamán. Az ott dolgozó szaktársnők munkakörülményeit azonban a lehetőséghez képest javítják. Molnár Ilona (Veszprém 1.): A bejelentőben két szaktársnőre, csúszforgalmi időben 200 előjegyzés jut. Ilyen intenzitás mellett nem lehet hibátlanul dolgozni. Horvát János (Szécsény): A kézbesítő szaktársak úgy érzik, a körzetek nagysága aránytalan. Szükséges a mielőbbi járatteljesítés és rendezés. Tóth László (Törten): Megoldották a kézbesítő vasárnapi szabadnapját. (Cél szerű volna a jó módszert, ahol a feltételek adottak, megvalósítani.) Horváth Mihályné (HTI): Sok a felesleges szállítás. A Gyártó és Szerelő Üzemnél a nyilvántartást 1966-ban megszüntették. Azóta, ha egy műszer javításra szorul, először a Kőfaragó utcába viszik, ott nyilvántartásba veszik és csak ezután szállítják a Gyártó és Szerelő Üzembe. Visszafelé ugyanez a folyamat. Dékány Mariann (Debrecen 1.): Kevés az olyan propagandaanyag, amellyel közelebb lehetne hozni a postához a közönséget. Bogáth Gyula (Vas megyei Távközlési Üzem): Egyik-másik körzetmester durván beszél a brigádgátokkal.

A hozzászólásokra a Vezérigazgatóság és szakszervezetünk képviselői, illetve a szakvezetők válaszoltak. Tájékoztatták a brigádvezetőket többek között arról, hogy további munkaidőcsökkentés várható, valamint döntene a 31 éves felüli szolgálatlal rendelkező dolgozók anyagi megbecsülésének kérdésében és egyéb bérügyekben stb....

Az üzemi demokrácia szélesítése nemcsak szakszervezeti feladat, hanem a gazdasági vezetők kötelessége is! Az utóbbi időben e téren egyre több jó példával találkozunk. Gondolunk itt azokra a levelekre, amelyeket a Miskolci Postaigazgatóság küldött a szocialista brigádvezetőknek. Követendő a Budapesti Vídké Postaigazgatóság vezetőjének és Területi Szakszervezeti Tanácsának módszere: a brigádvezetők tanácskozásiát nem észszervezont, hanem meggyéknékt tartották meg. E tanácskozások jó előkészítői voltak a Postások Szakszervezete székében, február 16-án megtartandó postás szocialista brigádvezetők IV. országos tanácskozásának.

Tehát a múlt évben rendszeresebbé vált a dolgozók igényeinek feltárása, elemzése, rangsorolása, megvalósítása és megoldása. Jelentősen növekedett a dolgozók társadalmi aktivitása, szakszervezetünk tömegkapcsolata, erősödött az üzemi demokrácia.

Barta Miklós

„Köszönjük a villanyt...”

A hosszú megterített asztal körül a HTI ceglédi erősítő-állomásának Dózsa brigádja, az arcon mosolygós figyelem, hiszen három úttörő állt az asztalfőhöz virágcsokrokkal.

— Kedves néni és bácsi! Köszönjük a villanyt, s ígérjük, hogy ezután jobban fogunk tanulni.

Igen, tanulók, mehozza a kocseri Dózsa-tanya iskolájában, ahol még néhány nappal ezelőtt a korai sötétedéskor petróleumlámpát gyújtottak. A fényt a kilencfős szocialista brigád hozta el Ceglédre a kocseri határba. Ezt ünnepelték, s az ünnepségre meghívták Egyed Ernőt, a HTI Szakszervezeti Tanácsának titkárát és szerkesztőségünket is. Hogyan jutottak erre a gondolatra Ceglédre, és egyáltalán milyen emberek azok, akik ilyen feladatot oldottak meg? Sorolom a neveket: Vargh József üzemvezető, Peresztegi Ferenc brigádvezető, Szűcs Miklós, Oracza Dénes, Szűcs Eszter, Balogh Györgyné, Kallai Zoltánné, Szűcs László, Molnár Károlyné brigádtagok.

— A legnagyobb gond az aggregátor volt, de a honvédségtől kaptunk egyet. Aztán meg 30 méter kábel kellett. Azt is megszereztük. Szabadnapokon, szabad szombatban végeztük a munkát, bizony, nagy nézősereg mellett. En egyébként 45 éves vagyok, 3 gyermek apja. tudok angolul, oroszul, most tanulok franciául. Szeretem a gyerekeket, s azt a 11-et ott, Kocséron. De így vagyunk valamennyien — összegezi Oracza Dénes.

Nemcsak nappal hasznos a fény a Dózsa iskolában. Este a környék tanyalakai ide járnak tévét nézni. S amikor a brigád vezetője meghatárolt szavakkal adta át a villamosítást, arra kérte az igazgatót, írjon néhány szót a brigád naplójába.

Körülnéztem a kis tanyaiskolában. A régi fánkamrában találtam rá az aggregátorra. Bekukkantottam a tanító szobájába, körülnéztem a tanterem falain — amelyeken ízlésesebben is elrendezhették volna az egészségügyi plakátokat a tanítási segédesszközökkel. De a lényeg mégiscsak az, hogy postások keze nyomán, szocialista brigád öntudata eredményeként, a kocseri puszta egyik iskolájában, a petróleumlámpát felcserélte a villanykörte. (bérce)

③ Egy munkás igaza

Szakszervezetünk székében, az egyik panasznapon idős, fáradt munkásember jelent meg: Kérem, engem a bíróság keldött ide, hogy kérjek jogi képviselőt.

— De hát milyen pere van a szaktársnak? — Baleset ért munka közben. A megcsúszó kábeldob egy másikhoz nyomta három ujjamat, s megcsontultak. Soha többet nem tudok azzal a kezemmel úgy dolgozni...

— Hogyan történt a baleset? — 1971. január 5. A fagy miatt csúszós volt minden. Egy 40 mázsás kábeldobot kellett mozgatni. A dobhoz csak az egyik oldalról lehetett hozzáférni. A gépkocsi nem tudott odajönni, hogy a dobot kihúzza, nagy volt a sár. Egyik szaktársam vállall rugaszkodott a beragadt kábeldobnak, magam háttal nekifeszülve próbálkoztam. A munkát nem irányította senki. Csákyon, lapátom kívül semmi munkaeszközünk nem volt.

Hirtelen megmozdult a kábeldob. Vitte magával a felszakadt talaj ráragadt tömegének nagy súlyát. Már nem lehetett segíteni. Megtörtént a baleset. A munkáltató postaszerv a baleset folytán felmerült kár felét vállalta, a további kár viselésére — vétkesség címen — a dolgozót kötelezte.

A balesetes munkás döntőbizottsághoz fordult, de az is a munkáltató véleményét osztotta. Így került az ügy bírósághoz. A munkáltatót a Posta Jogügyi Hivatala képviselte, a dolgozó egyszál maga állt ügyével a bíróság előtt. A bíróság megérezte az egyenlőtlenséget, a bíróság elrendelte, hogy a munkás kérjen a szakszervezettől jogi segítséget. Megkapta, sőt a szakszervezet munkavédelmi főfelügyelője megállapította: a balesetet kizárólag a munkáltató felelős, a biztonságos munkafeltételeket nem teremtette meg, a munka irányításáról nem gondoskodott, a szükséges védőeszközöket, felszereléseket, munkaeszközöket nem biztosította. A szakszervezet tehát fellépett a bíróság előtt a dolgozó érdekében. A tárgyalás légköre megkapó volt. A fiatal bírósági bícsinak szólította az idős munkásember. A postaszerv képviselője erőteljesen — az igazságnak szurkolva — védte a nem éppen emberséges munkáltatói álláspontot.

A bíróság ítéletet hirdetett. A balesetet szenvedett dolgozónak adott igazat, és megállapította, hogy a balesetet kizárólag a munkáltatónak felelős, gondatlan magatartása idézte elő, és kötelezte a postaszervet: a baleset folytán felmerült teljes kárát térítse meg a dolgozónak.

Dr. Pikó—Maur

A szakszervezeti munka segítői

„Mit nyújt a társadalombiztosítás külföldi tartózkodás esetén?” Ez a címe a Válaszolunk a dolgozók kérdéseire című füzet sorozat legújabbjának. Bizony, jó ha tudjuk, mit kell tennünk, ha tavasszal vagy nyáron a baráti szocialista országokban vagy a tóks országokban turistáskodunk és valamilyen betegség, vagy baleset érne bennünket. A füzet erre választ ad.

„A csökkent munkaképességűekkel való foglalkozás módszerei” c. zsebkönyv út-

mutató a szakszervezeti bizottságoknak, középszervezetnek, de ugyanígy a gazdasági vezetőknek is. A kiadvány közli az érvényes jogszabályokat, azok végrehajtásának magyarázatát, illetve módszereit.

Fábián Sándor: Tűzoltókészülékek kezelése és karbantartása c. füzetének címe magáért szól, de úgy véljük, mindenkinek meg kell ismernie a készülék kezelését, hogy — ha arra kerülne sor — megbízottan használhassuk, és megvédjük a társadalmi tulajdon vagy otthonunkat.

Klavash Józsefné

Csada Mihály

Kotányi László

Mataoszy András

Péter Ferenc

Benkő Tibor

Kenesei Ferenc

Holzmann Lajos

Menoni József

POSTÁS MUNKÁSŐRÖK

Másfél évtizeddel ezelőtt, közvetlenül az ellenforradalom után a munkások kaptak fegyvert a párttól, hogy megvédjék a szocialista rendszert. Akkoriban, 1957 tavaszán Pesten és Óbudán, Sopronban és Pécsen demonstrációk, "sétákra" figyeltek fel a lakosság: szürke egyenruhás, karabélyos, géppisztolyos munkás-századok dalolva és fegyverkezve mutatták és bizonyították az ellenforradalmároknak: vége a becsületes munkások, kommunisták üldözésének, az utcai pogromoknak, a rablásnak, s akár tetszik, akár nem, tovább építjük a szocializmust! Igaz, márciusban elterjedt a MUK. Egy-két helyen, falakon a reakció hirdette is plakátokon, röpcédulákon, de ennél több nem történt. A felfegyverzett munkásosztállyal, úgy látszik, nem volt inyükre összecsapni.

Másfél évtized! Hogyan repül az idő? Akik akkoriban fiatalok voltak, ma családostok, s az idősebbek közül sokan eltávoztak, csak az emlékü maradt meg, mások lesereltek betegség miatt, de ezt hangzották: ha szükség lesz rám és még élek, hívjatok, jöve... Sok volt akkoriban a postás munkás is. Ma már kevesebb. Találkoztam az óbudaiakkal, hogy felidézzük a 15 év előtti élményeket.

Klavash Józsefné, az Óbudai Távbeszélő Üzem műszere: Akkoriban a Józsefben dolgoztam. Hétfőnapos terhesen, a Csillaghegyről gyalog mentem az üzembe, ahol becsméltek és kirúgtak. Ak-

középsőnek, Anikónak akarom majd átadni fegyveremet.

Csada Mihály: Kotányi Lászlóval együtt végeztük az egyetemet 56-ban, nem voltak valami nagy bizalommal a hajógyárban és a pártbizottságon irányunkban, de azért adtak fegyvert: egy ötkilós kalapácsot és egy pajszert. Azzal álltunk őrséget. A legszebb élmény, amikor az óbudai egység az Amfiteátrumban esküt tett. Akkor már volt fegyverünk, egyenruhánk. Én nem is voltam még katona, a munkásőrségben tanultam meg a fegyverforgatást. De ott voltunk 1965-ben három hétig éjjel és nappal a nagy dunai árvíznel...

Kotányi László: Úgy van, ahogy Miska mondja. A Bp. 3. sz. hivataltban dolgoztam, s onnan jelentkeztem a munkásőrségbe még az első napokban. Nagyon szép volt ez a 15 év, összeszoktunk, s jobban, rosszban együtt vagyunk. Még

sokáig szeretnék munkásőr lenni.

Mataoszy András nyugdíjas postás: másodszor fogtam fegyvert a munkásőrségben. Először a Tanácsköztársaság idején. Szerettem a fiatalokat. Tudom, sok hozzászóló hasonló korú már leszerelt. Nekem nem merik felajánlani, mert tudják, hogy talán az lenne a halálom. Meg aztán mindenütt ott vagyok, ahol a többiek...

Menoni József, a postás-század volt parancsnoka jelenleg a zászlóaljtagja: Annak idején spontán alakultunk meg, a kerületi pártbizottság felügyelte. Emlékeim? Egy 11 éves téglagyári fiúcska fegyverraktár nyomára vezetett bennünket. Elfogtunk két ellenforradalmárt. De közben megszerveztük egymás védelmét is, mert akkor még erre is szükség volt.

Péter Ferenc, Pécs 1. ph. vezetője: Örömmel veszem át

a munkásőrség 15 éves szolgálatát a szolgálati érdemet. Akkor sok postás volt munkásőr, ma sajnos csak én vagyok egyedül, de tudom: számíthatunk rájuk mindenkor. A legbüszkébb a mesztőlővész címre vagyok. Hosszú évekig voltam függetlenített szakszervezeti tisztségviselő, de munkásőr még sokáig szeretnék lenni.

A nyugati végeken három olyan postás munkásőrrel tudunk, akik ott voltak a kezdetnél, és ma is helyt állnak.

Benkő Tibor, a területi szakszervezeti tanács titkára nemcsak fegyverrel küzd a szocializmusért, hanem mint szakszervezeti tisztségviselő nap mint nap képviseli becsülettel a postás dolgozók érdekeit.

Élményem? Nagyon sok van, akár egy regényre való. De ezúttal nem erre van szükség. Emlékszem a disszidálás korszakára. A határőrséggel

együtt vigyáztuk a hazát, a mi frontunkon. Aztán jöttek vissza százával, ezrével. Mi is ott álltunk a határnál, talpig fegyverben...

Kenesei Ferenc, a Soproni Postaigazgatóság csoportvezetője: Ma szakasparancsnok, tanítja az új munkásőröket. Talán azért is bízták meg ezzel, mert kezdettől szerette a fiatalokat. A legjobban a fertő-tői határőrségátot szereti...

Holzmann Lajos, Szombathely 1. hivatalt, MEHIV-vezető: A szombathelyi városi zászlóaljban vagyok a kezdetektől. A közelmúltban bízták meg a sajtó-propagandamunkával. Szeretnék még sokáig munkásőr lenni...

Lehet, hogy néhányan kimaradtak a megemlékezésből, de ismeretlenül is kezdet sorfűtnek azokkal, akik az ünnepi egygyűlésen átvesszik az emlékérmeket. (B. Gy.)

KILENC POSTÁSÁRVA

Semmi esetre sem szeretném fölöslegesen könnyekre fakasztani az olvasót. Bár az élet olykor túlságosan kínálja a drámát: anya és apa nélkül maradt kilenc kiskorú postás-gyerek Heves községben. A hároméves Ferenc, a négyéves József, az ötéves Katalin, a nyolcéves László, a kilencéves Erzsébet, a tizenéves István, a tizenöt éves Mária, a tizenhat éves János és a tizenhét éves Júlia. Néhány évvel ezelőtt, hosszas betegség után meghalt az édesanyjuk, s nemrégiben édesapjuk, a kézbesítő Horneczki Jánost vesztették el.

Karácsony idején sok nagy csomaggal kopogtatott a postás és jelentős pénzküldemények érkeztek. A helybeli "Rákóczi" Termelőszövetkezet 15 ezer forint értékű új ruhát ajándékozott. Az Egri Finomszerelőgyár dolgozóinak jóvoltából a nagymama renobehozott, teljesen felújított házba költöztek. A nagymama, aki a gyerekek gondozását el látja, hatvanöt éves, egészséges és munkabíró. Barátságos otthon, szeretetteljes környezetet teremtett az árváknak. Semmi sem szenvedünk hiányt, jók az emberek... jegyezte meg könnyes szemmel. Még arra is volt gondjuk, hogy Katika csipőficamát gyógytassák...

Az udvari szobában 2 ágy és egy kényelmes heverő. Ezek az alszik az öt kisebb gyerek. Az utcai szobában a nagymama, a két nagylány és a legkisebb fiú ágya. A konyhában alszik János. Frissen mosott, tiszta ágyneműk, a szekrényben két váltás. Ruhák, cipők glédában.

A gyáriak azt is megígérték, hogy a tél elmúltával segítenek építkezni. Nemcsak a még egy szobánk lesz — jegyzi meg a nagymama. Julikát szeretnék a gyárban szakmáért taníttatni. De nemcsak ők érdeklődnek a jövőtől feljöl.

Járnak ide a tanácstól, a postától, a szakszervezettől, de még Miskolcra is.

Miskolcon Adorján Lászlóné, a Területi Szakszervezeti Tanács nőfőnöke és Angyal Sándorné, az igazgatóság előadója kísérték figyelemmel az árván maradtakat.

Adorján Lászlóné: Édes, szép gyerekek! Mikor először ott jártam, olyanok voltak, mint a riadt nyúl. Nem érték fel, hogy mi is történt.

Mi volt az első intézkedés?

Megkapták a szakszervezeti bizottság 2 ezer forintot rendkívüli segélyét. Tóth János, a gyámügyi albizottság vezetője az árvaeállítás folyóiratát kérte. Intézkedésére az SZTK azonnali havi 3 ezer forint árvaeállítás-előleget folyósított. Azóta megállapították az állandó összeget. Ez gyermekenként: 433 forint.

Angyal Sándorné: A gyerekek közül kettő, Júlia és János dolgozik. Júlia a termelőszövetkezetben 1030 forintot, János az Építőipari KTSZ-nél 1200 forintot keres. Így a család jövedelme 7 ezer egyszáz forint.

Segélyek? Ajándékok? Úgy érezzük, az egész ország szívén viseli a család ügyét.

Mit tesz a továbbiakban a szakszervezet?

Keressük először is mindazokkal a szervekkel az együttműködést, akikről a Horneczki család sorsa függ — feleli a kérdésre Adorján Lászlóné. — Beszélgettünk erről külön-külön a nagymamával, Júliával, Jánossal, Máriával, kérdeztük a kicsiket is. Egyöntetű volt a válasz: — "Itt akarunk maradni!" Ennek következtében, ajánlkozásukat megköszönve bár, de visszautasítottuk azokat a családokat is, akik örökre akarták fogadni az árvákat...

Mert érkeztek levelek szép számmal Horneczki nagymamához is, meg a tanácsához is!

Adorján Lászlóné mosolyogva rábólint a másik „pótmama” közbeszólására, majd komoly hangon folytatja: — Hivatalos gyámat is találtunk Vasas Lászlóné személyében. Ő az elhunyt szülő testvére. Ő is szereti a gyerekeket, és szívesen viseli gondjukat.

A továbbtanulásnak, a gyerekek szellemi fejlődésének ügyében mi az álláspont?

Erről a hevesi általános iskola igazgatójával és a gyámügyi előadóval tárgyaltunk. Jelenleg a 14 éves Mária végzi az általános iskola nyolcadik osztályát. Gondoltuk, hogy postaforgalmi technikumba küldjük. De tanulmányi eredményei nem alakultak a legrészebben. Nagy javulásra van szükség. A kisebbek tanulmányi eredményeit is figyelemmel kísérjük.

Mi ennek a figyelemmel kísérése? A módja? Önök nem mehetnek el oly sokszor a csaknem száz kilométerre lévő Hevesbe.

Nincs is erre szükség — mondja Adorján Lászlóné. — A mi küldetésünk, sajnos, befejeződött, de van már állandó patronáló...

Hogyhogy?

Az egri postahivatalban a hírlaposztályon elsőként a „Gárdonyi Géza” szocialista brigád vezetője, dr. Szirmai Györgyné jelentette be: brigádgyűlésen „a közfelkiáltással” fogadták el a javaslatot, hogy a négyéves Józsika a brigád fogadott gyermeke. Ezt követően a felvételi brigád vezetője, Szajkó Sándorné, a tagokkal való megbeszélés alapján, a kilencéves Erzsike patronálását vállalta. Majd Győngyösről jelentkeztek! Az 1-es postahivatalban három brigádvezető tanácskozott. Nagy Miklósné, Sarodi Gizella és Németh Jánosné, aki egyben nőfőnök is, úgy döntött, bírva a tagok egyetértését; a hivatal dolgozóit a nyolcéves László életútját kísérik figyelemmel és segítik mindenben, amire szüksége van. A brigádok azóta többször is meglátogatták fogadott gyermekeiket.

Eddig a történet.

Mint ahogy írtam: nem akarom könnyekre fakasztani az olvasót, árva gyerekek szomorú történetével, szép kerek körmondatok érzélgőssé cirkál-mázásával. Ragaszkodom a tényekhez! S a tények bizonyítják: nagy és szűkebb emberi közösség egyéni sorscseppek fájdalmát a kegyetlen gondot tudja enyhíteni. Még akkor is, ha kilenc árva gyerekről van szó.

Marton István

Ötven év a volánnál

Több mint három évtizede adják a „gázt”, tapossák a féket. Gépkocsivezetők! S mellesleg jó barátok. Mondhatni, fiatal emberek, de már nagyapák. A Posta Járműtelep garázsában — ahol dolgoznak — azt tartják róluk: dühös emberek. Szókimondóak, bátrak. Életük, sorsuk alakulásában sok a közös vonás.

Gulyás István — munkahelyi becenevén: Pörköl — 1938-ban került a járműtelepre. 18 éves fejjel a gépházba küldték salakozni — 32 filléres órabérért.

Pálfalvi József szintén 18 éves volt, amikor 1938-ban a járműtelep mosójába osztották be. Mesélki róla: slamposan öltözködött, így „Slam-pi”-ra keresztelték. A név úgy ráragadt, hogy azóta nem is hívják másképpen. Előfordult, hogy feleségre hasztalan kereste telefonon „becsületes” nevén, míg végre valakinek eszébe jutott, hogy kiről is van szó.

Gulyás István 1939-ben, Pálfalvi József pedig 1940-ben lett hivatásos gépkocsivezető. Hogy hány százerezer kilométert vezettek — nem számolták. Csak arra emlékszenek, hogy abban az időben nagy dolog volt jogosítványt szerezni...

Azt hiszem, sokkal szigorúbb volt a vizsgáztatás, mint ma — mondja Gulyás István. — Elméletben ugyan talán kevesebbet kellett tudni, de ami a gyakorlati vezetést illeti, bizony, borsódzik a hátam, ha rá gondolkodom. Emlékszem, a tolatásnál egy kis hibát csináltam: a vizsgáztató leparancsolt a teherautóról. Két hét múlva javíthattam. És micsoda kocsikat vezettünk! Örökösen kurbliztunk kellett. Viszont megbaráztunk a szakmát.

Nekem egy Topolino ju-

tott, majd egy Rába AF — veszi át a szót Pálfalvi József. — Gyűjtőszolgálatra osztották, a postadákát ültették. Naponta 140–150 kilométert vezettünk Rákospalotára, Újpestre, Ferencváros körzetében. Gulyás immár 34 éve hajnali fél 4-kor kel. A fővárostól 40 kilométerre, Tápószőlőn lakik. A vonatkozás naponta 3 óra. Mikor alszik?

Van restanciám! Majd ha nyugdíjba megyek, behozom. Nagyon sokat kellett dolgoznom. Kellett a pénz... Hangyaszorgalommal rakta félre a pengőket, majd később a forintokat. Egyetlen vágya: házat építsen. Csaknem 20 évig tartott, míg vágya megvalósult. Előbb 8000 forintért vásárolt egy kulpintvót, s ezt úgy kicsinosította: 50 ezerért tüladtott rajta. Aztán vett egy drágábbat, s ezt is elkezdte javíttatni. Ma szép családi háza van. Színházba nem jár, moziba is csak nagyritkán. A tévé előtt megbíccen a feje. Csak a meccseket képes végigülni.

Fáradt?
Fizikailag nem.
Elégedett?

Erre egy szóval nem tudok felelni. A munkámat szeretem, a kollégáim nélkül már nem tudok megenni. De az is igaz, manapság már nem szeretem olyan örömet a munka, mint régen.

Miért?
Átjáróház a telep. Ki-be mennek az emberek. Az öregk közül harmincan ha vagyunk.

Miért nem tudnak a fiatalok egy helyen maradni?

Nézzé, nem tudom, hogy mennyivel de máshol többet fizetnek. És ezért nem is lehet haragudni. De azért már igen — tisztelet a kivételnek — hogy „üttkvágiák” a kocsikat. Ez fáj nekem. Aztán ott a sár. Sártengerben állnak az autók. Évek óta kériük a vezetőséget: építsenek egy betonplaccot.

Igy igaz — szól közbe Pálfalvi. — Az irodaépület bebitorozták, de erre nem juttott pénz! Persze, nemcsak ez a baj. Amikor a postások fizetését rendezték, minket, gépkocsivezetőket tekintettek. Amikor pedig a gépkocsivezetők fizetését rendezték, akkor postások lettünk. Na aztán itt van az egész kérdés kulcsfontja: a szakma elisme-

rése. Ki tudja, miért nem vagyunk szakmunkások?

Gondoltak arra, hogy munkahelyet változtattak?

Hazudnánk, ha azt mondanánk: nem! De mi hiszünk abban, hogy létezik munkahelyi hűség — így Pálfalvi. — És jóleső érzés; nem tudnak olyan helyre tenni minket, ahol ne állnánk helyt. Ez büszkeséget, örömet jelent számunkra.

Hogy lehetne „megfogni” a fiatalokat?

Többet, sokkal többet kellene törődni a gépkocsivezetőkkel, s ha mód van rá, javítani a fizetésen.

Pálfalvi-Slampi ha nem is olyan messziről jár be dolgozni, mint Gulyás-Pörköl, azért ő is eltölt egy-két órát az utazással. Régebben Sasalomról, most Kispesztől villamosozik az Egressy útra. Tíz éve van szövetkezeti lakása Kispesten. Előtte Sasalomon csaknem 20 évig élt feleségével, két gyermekével egyszobás lakásban. Aztán, dühös ember lévén, bement a tanácsba; rácsapott az asztalra. Néhány nap múlva kapott egy szövetkezetlakás-kiutalást. 18 ezer forintot kellett egyik hónapról a másikra előkerítenie. Pénzét egész életében könyvekre költötte. Titokban ugyanis ír: regényeket, verseket.

Jutalmat, kitüntetést ritkán kaptak. A világ legtermészetesebb dolganak tartják, hogy ott dolgoznak harmincnégy, illetve harminchárom éve. Ígérik: hűek maradnak a postához, de nem „fogják be” szájukat ezután sem. S akik nem pénzért, nem jutalomért adják a gázt és tapossák a féket ennyi éve egy helyen — úgy vélem, joguk is van hozzá...

Pethes Sándor

Bérelszámolók – a bérről

Ritka összetételű az a „Társadalmunk időszerű kérdései” szeminárium, amelyet a Budapesti Postaigazgatóságon Surányi Domonkos vezet. Mind a tíz résztvevő nő, s mind a bérelszámolásban dolgozik. Értéket, hogy éppen a legutóbbi téma, a vállalati kollektív szerződés és bérnegotáció nagy érdeklődést váltott ki azokból, akik fillérre ismerik a hozzájuk tartozó dolgozók bérét. Jól látják az arányokat, s természetesen a vélt vagy valóságos béaránytalanságokat is. Az előadóról annyit: az igazgatóság csoportvezetője, és gyakorlatilag jó negyedszázada foglalkozik oktatómunkával, hol a szakszervezet megbízásából, hol a pártszervezet propagandistájaként.

Megszívlelendő tehát, amit előadói, vitavezetői módszereiről mond. Valamennyi hasonló munkát végző aktivista azon a véleményen van, s ezt Surányi elvtárs különös nyomatékkal húzta alá: a központilag kiadott anyag vezérfonalak tekintendők. Ha csak ezt ismerteti az előadó, ha csak erről beszélnek általában, a szeminárium, előbb-utóbb, tel-

jes érdektelenségbe fullad. A helyi példák, örömeikről és a helyi gondokról kell beszélni. Természetes ez, kollektív szerződés „általában”, bérnegotáció „általában” — nincs. De mindenütt van helyi szerződés, helyi bérprobléma, s ha ezekre kerül sor, a hallgatók, a közvetlen érdekeltek azonnal hozzászólnak.

Ritkán akadt annyira hűsba, zsebbe vágó téma, mint éppen a bérügyek. Erről mindenkinek van véleménye, mindenkinek szól is róla. Ha általában szó esik a pénzről, a fizetésről, az első gondolat tréfásan, komolyan mindig az: kevés. Más kérdés, hogy éppen azt kell vizsgálni, hogy hogyan kevés, hogyan lehetne több és hol olyan aránytalanul kevés, hogy jogos az azonnali segítség igénye. Több pénz nem lehet szétosztani, mint amennyit bér céljára biztosítottak, de ezt helyesen elosztani, éppen ez a jó bérpolitika.

Mint minden megbeszélésen, munkaértekezleten, spontán folyósó „röpgyűlésen”, a szakszervezeti szemináriumon is sok szó esik az új bérrendszerről.

Amikor bevezették az új bérrendszert, amikor a negyedévi prémiumokat és a ruhapénzt is beépítették a fizetésbe, valamennyi postásnak emelkedett a havi jövedelme. Ennek mindenki örült. Aztán jött az év vége. Az első olyan december, amikor nincs ruhapénz. Hisz ezt mindenki években felvette. Ez logikus érv, mindenki megérti. De... Ha valaki megszokta, hogy minden év végén kap egy nagyobb összeget, ami most „elmarad”, rosszul érzi magát.

Beszélni, magyarázni kell, érvelni, hogy ez a keserű száj — ha nem is múlik el — valamit oldódik. Anélkül, hogy az OTP-nek agítálna az ember: a havonta megkapott ruhapénz erejéig KST-t is lehet jegyezni, és akkor az év végén „visszajön a ruhapénz”.

Nehezebb — éppen a bérelszámoló-szemináriumon — az olyan béránytalanság ügyében közös nevezőre jutni, amely a postás szakemberek és a postán alkalmazott egyéb szakemberek fizetése között van. Pontosabban a Budapesti Postaigazgatóság beruhaszási osztályán viszonylag sok mérnök, más műszaki szakember dolgozik. A bérüket a szeminárium résztvevői számolják el, s úgy vélik, ott magasabbak a bérek, mint más osztályokon, ahol postás szakemberek dolgoznak, s nem is a legrosszabbak, hiszen akkor nem kerültek volna az igazgatóságba.

Egyik legnehezebb téma ez! Az egész népgazdaságban kialakultak a fontosság vagy a lehetőségek szerinti béránytalanságok. Lehet vitatni, hogy rendben van-e a postás dolgozók bére. Nyilván ezen van javítanivaló! S kialakultak a műszakiak bérei is. Egy mérnök csak akkor jön a postára, ha annyit, vagy megközelítőleg annyit kap, mint amennyit egy másik üzemben adnának neki. A műszaki fejlődésre, a beruhaszára pedig szükség van. Így fordulhat elő, hogy egy viszonylag fiatalabb mérnök többet kap, mint egy idősebb postai vezető.

Az egész vita értékelésében egyet lehet érteni Surányi Domonkoskal, aki úgy véli: a hallgatók egyre inkább szabadon mondják el véleményüket, akkor is, ha nem értenek egyet. Így lehet vitatkozni, tisztázhatók a kérdések. Aztán a hallgatók elfogadják az érvelést vagy nem. De szerencsére, egyre több kérdésben lehet meggyezni, egyre többen megértik az országos politikát, a helyi problémákat. S éppen ez az oktatás legfontosabb célja... (f—di)

(Lukács—m.)

Az éjszakai pótlék

Éjszakainak minősül az este huszonnégy órától reggel hat óráig terjedő időszakban végzett munka. Naponta három nyolcórás műszak esetén a harmadik műszakban végzett munka minősül éjszakai munkának. Ez időre a dolgozót általában bérpótlék illeti meg.

A bér kollektív szerződése állapítja meg azokat a kéréteket, amelyeken belül a függőleg munkaköröként, az átlagbér arányában, egy összegben határozza meg a pótlék mértékét. Amíg az éjszakai munka pótlékát 1971. július 1-től 1972. január 1-ig 8 és 20 forint között kellett megállapítani, tehát alsó és felső határ között ingadozott, addig 1972. január 1-től az éjszakai munka pótléka 16 vagy 20 forint.

Az illetékes postaszerv felügyelőségben kell meghatározni azokat a munkaköröket, amelyekben 16 forint az éjszakai munka pótléka. Ilyenek különösen azok a munkakörök, amelyeknél a munkában töltött idő nagyobb részben készenléti jellegű (pl. portás). A függőlegben fel nem sorolt valamennyi munkakörben 20 forint az éjszakai pótlék. 1973. január 1-től ismét növekszik az éjszakai munka pótléka. A függőlegben felsorolt készenléti jellegű munkakörökben 20 forint, minden más munkakörben 24 forint lesz. Figyelem! érdemel az a tény, hogy azokat a dolgozókat is megilleti az éjszakai pótlék, akik napi munkaidőjüknek csak egy részét teljesítik éjszakai műszakban. A pótlék mértéke a dolgozóknál az éjszakai pótlék egy órára jutó összegének annyiszorosa, ahány órát a postás éjszakai műszakban dolgozott. Például, ha a munkakörre a függőleg 16 forintos éjszakai pótlékot írt elő, és a dolgozó reggel 4-től már szolgálatot teljesít, a 4 órától 6 óráig terjedő munkaidőre, azaz két órára óránként 2 forintos éjszakai pótlék mellett, 4 forint éjszakai pótlék illeti meg.

Az elszámolás egyszerűsítése céljából a dolgozó részére átalányként is meg lehet állapítani a pótlékot, ha napi munkaidőjének csak egy része esik éjszakai műszakba. Ilyen munkakörök: a hírlapkézbesítők, hírlapárusok.

Kedves Postás Olvasók!

Ritka alkalom, hogy a szerkesztő bizottságról, az újságírókról és a nyomdászokról írjunk az olvasóknak. Ugy érezzük, jó barátok vagyunk, és a lap minden számának minden cikkével kapcsolatba kerülünk a postásokkal. Valamit mondani akarunk minden korunkkal, s mindig reméljük, megértik mondandókat.

Most engedjük meg, hogy ezt a szellemi, emberi kapcsolatot megpróbáljuk meg szorosabba fűzni, közelebből bemutathatni önmagunkat, elmondani: hogyan készül a Postás Dolgozó, milyen elvek szerint szerkesztjük, milyen örömeink, gondjaink vannak.

Szakszervezetünk IX. kongresszusa is foglalkozott lapunkkal és előírta határozatában, hogy: „A Postás Dolgozó segítse a postás dolgozók nevelését, tájékoztatását.”

Ezt tartja szem előtt a 12 tagú szerkesztő bizottság, amikor összeül, hogy megbeszélje, milyen anyagok szerepeljenek a következő lapszámban. Ott ülnek a szerkesztő bizottságban a különböző postaszervezők, szakszervezetek vezetői, akik személyes tapasztalatból is jól ismerik a tagság gondjait, s természetesen ott van Berces György, a Postás Dolgozó felelős szerkesztője, aki az egész lap munkáját, készítését irányítja.

A témák összeállításának alapját szakszervezetünk IX. kongresszusának, és az elnökség határozatait alkotják. Ezek megadják az elvi irányt. Kijelölik a legfontosabb mondandókat.

A témák másik, hatalmas „aranybányája”, maga az élet. Minden nap történik valami, fejlődik a posta, ürvendek az új létesítmények átadása, és születnek az új gondok, amelyről hírt kell adni, aztán jönnek a megoldások, amelyeket újra csak nyugtáznunk kell. S végül — de nem utolsósorban — ott vannak a postás dolgozók levelei, a szerkesztőséghez intézett észrevételeik. Kérések, panaszok, javaslatok, bírálatok. Ezekből bármennyi is jön, a szerkesztőség mindig kevesli, hiszen a lap az olvasóért készül, az ő véleménye a legfontosabb. Akkor is, ha dicsér, mert tudjuk, hogy milyen irányban kell tovább dolgozunk, akkor is, ha bírálat, mert tudjuk, hogy a jövőben mit kell elkerülni. Az idei év nagy fejlődést hoz, valamennyi megében és a nagyobb budapesti szervekkel kiépítjük a lap tudósítói hálózatát, hogy rendszeresen, szervezeten kapjuk a híreket a postások életéről.

Miután a szerkesztő bizottság meghatározta a következő lapszám témáit, a felelős szerkesztő megbeszéli a cikkeket az újságírókkal, politikai munkatársakkal. Egy havonta nyolc oldalon megjelenő szakszervezeti lapnak „kétszemélyes” szerkesztősége van: a felelős szerkesztő és az adminisztrátor. A Postás Dolgozó-nál is kialakult a külső munkatársi hálózata, ezek az újságírók különböző lapoknál dolgoznak — e sorok szerzője például a Hétféli Hírek — s a folyamatos munka során megismerik a postások életét, gondjait, örömeit, s amikor egy-egy témára megbízást kapnak a szerkesztőtől, valamelyes hozzáértéssel, és nagy-nagy szeretettel kezdik a feladat megoldását. Természetesen, nem szakemberek, és a szerkesztő nemcsak azt a munkát látja el, amit minden lapnál kell, tehát az anyagok javítását, nyomda alá készítését, hanem kijavítja azokat az óhatatlan hibákat is, amelyeket a nem a hivatásos postás-újságírók, a lap külső szerzői, el-elkövetnek.

Ezt követi a lap technikai előállítása, amit a Szikra Nyomda végez. Aki kezükbe veszik a Postás Dolgozót, láthatják, a mai nyomda-technikai körülmények és adottságok mellett szépen, kevés hibával dolgozik a párt nyomdája. Néhányan a közvetlen résztvevők közül: Csizsár Imre, a művezető, aki az egész nyomdai folyamatot a szedést, tördelést irányítja, most vette át a 25 éves nyomdászoknak járó jubileumi érmet. A sorokat szedőgéppel szedik, a korrektor ha hibát talál benne, az egész sort újra kell szedni. Ezt a bonyolult munkát végzi Szelfert László gépész, aki 1934-ben szerződött el — akkor még „inasnak”. Szinte teljesen hiba nélkül dolgozik, pedig igen nagy figyelmet igényel akár az új szöveg, akár egy korrektúrasor pontos szedése. S ha már valamennyi cikk hibátlanul ott fekszik egy-egy lemeztáblán, ahogy a nyomdában mondják: hajón, jön a tördelés. Egy-egy akkora keretbe, mint az oldal, be kell rakni a címeket, a szöveget, a képeket kísérel, hogy nyomni lehessen. Légrádi Józsefné, a nyomda közkezdvelet, képe a tördelő — mettől. Tíznyolc évvel ezelőtt lett képződő-tanuló, és a főszerkesztő, a lap előállításában résztvevő újságírók és valamennyi nyomdász nevében:

Faludi András

BRIGÁDÉLET

A legújabb szám első oldalán Virágy Gyula, a SZOT titkára köszönti az új esztendő küszöbén a szocialista brigádok tagjait, miközben a negyedik országos tanácskozás előkészületeire hívja fel a figyelmet. Minden bizonnyal érdekes és tanulságos marad sokak számára az írás, amely képekkel illusztrálja kiseri végig Kádár János vidéki útját.

A „Hányillata nélkül akarják a lakásokat átadni” című írás azokat az erőfeszítéseket mutatja be, amelyeket az építőipar szocialista brigádjai tesznek a kormány, s a párt lakáspolitikájának végrehajtásáért. Közismert, hogy napjainkban zajlanak üzemi, vállalati és ipari szinten a szocialista brigádvezetők tanácskozásai. „A hozzáértők tanácskozása” című írás sokszínűen és gazdagon mondja el, hogy országosra volt elismerés, bírálat, sok jó és okos javaslat a brigádvezető kezébe került.

A gyorsan rohanó világunkban sok veszély, baleset ólálkodik az országútakon és a munkahelyeken egyaránt. Egy szocialista brigád önvallomása követeli: Zöld út az életnek. Új színnel is gazdagodott a kiadvány vitarevája: Ki a beleváló ember, ki a példakép címmel.

— Gyakran kell földmunkát végeznünk, de értünk a famunkához, a csöfektetéshez és a cserepezéshez, a kőműves munkához, betonozáshoz is. Nem túlzás, ha azt mondom, ezermester brigád a miénk — büszkélkedik a brigádvezető.

Megérdemlik, hogy név szerint megemlítsük mindnyájukat: Bánhid Gyula, Benedek Lajos, Kelemen Jenő, Kovács Nándor, Korcs Miklós, Németh Gyula, Sebestyén Gyula, Zsrai István, és Bende Gábor, a legújabb brigádtag, s Éva, az adminisztrátoruk.

— Zavaridő bázisunk 137 volt, de a tényleges sem volt több 147-nél. Jóságfokunk is kifogástalan. Legalább négyféle rendszerrel kell tisztában lennünk ahhoz, hogy a keletkezett zavar okát gyorsan fel tudjuk majd elhárítani. Ez is okoz néha forró pillanatokat, akárcsak a nyári csúsforgalom — állapítja meg a brigádvezető.

Végül szeretném ismét az üzemvezetőt idézni: Az a feladatunk, hogy a brigádok értékelésénél nem szabad a termelési eredményeket egyedül üdvözlőnek tekinteni. Végső soron az még nem érdem, hogy dolgozzunk. A kiűntetéshez valamivel több kell, mert az előbbiért kapjuk a fizetést. A Béke és a Sió brigád a hármas jelszónak eleget tesz: a jó közösségi szellem révén kulturált, szocialista módon élnek, s ez mindenki számára vonzó példa.

Gyapay Dénes

PLUSZT KEL PRODUKÁLNI

— Mi még egy kis szálkát sem tűrünk azoknál a brigádoknál, amelyek munkájukat szerint rászógnak a kitüntetésre — mondja Bánsági István, szakszervezetünk Központi Vezetőségének tagja, a Somogy megyei Távközlési Üzem vezetője. S a nyomtatott kedvéért bizonyít: a Barcsi brigád a gazdasági munkáját elvégezte, de a megromlott kollektív szellem miatt mégsem ajánlották őket a cím elnyerésére. Az elmúlt időszak bizonyossága szerint hatott a bírálat.

Jelenleg egy arany és egy bronzfokozattal kitüntetett brigádunk van, ezenkívül egy kollektívánk kétszer, egy másik egyszer nyerte el az oklevelet. A mozgalmunk az eredménye: több szakmunkásunk érettségi bizonyítványt szerzett, négyen a Puskás Tivadar Technikumban végeztek. E mozgalmunk sikere, hogy amióta brigádjaink összeforrtak, alig férünk el egy-egy politikai szeminárium alkalmából a szűk kis kaposvári szb.-szobákban — tájékoztat Pécsi József szb.-titkár.

Szóba kerülnek az üzem gondjai, így a munkaerővándorlás is. — Megyeszékhelyünk iparosodik, s ennek csak örülhetünk — veszi át a szót Bánsági István. — Érthető azonban,

hogy az új üzemek létesítésével a jó műszerészek, szakemberek számára a csábítás is megnőtt. Öten beálltak az iparba, több pénzért. Igaz, ötből három néhány hónap múlva visszajött, s a negyedik is némi habozás után döntött: ismét a posta szolgálatába lép. De a műszerészek közül egy sem tért vissza: öt-hatszáz forinttal magasabb a havi keresetük, ami már nyomós érv.

Ennyi bevezető után ismerkedjünk közelebbről az üzem két brigádjával. Elsőnek Kerekes Bertalan Béke-brigádjával, valamennyien fiatalok. — Kettő kivételével műszerészek vagyunk — mondja a

brigádvezető, akit a pécsi tanácskozáson egyhangúlag választottak küldöttnek a postás szocialista brigádvezetők országos konferenciájára. — Hét esztendeje alakult meg a brigád: ötven kezdtük. Már kilencen vagyunk, de az alapító tagok ma is együtt vannak: Farkas Imréné, Fenyő Tiborné, Mihály Andor, Nagy József, és jómagam. Persze, az újonnan jöttek közül néhányan elmentek.

A később jövők közül Kovács László és Sós András 10 éve műszerész, László Barna öt éve, Pál Attiláné és Balogh László is régebben szakmunkás. Kovács László és a brigádvezető technikai oklevelet szerzett. Büszke rá, hogy nincs olyan közöttük, aki ne végzett volna valamilyen tanulmányt. Jó eredményeket értek el a SZIM-ben is: legutóbb ketten indultak — Kovács László és Sós András — arany-, illetve ezüstérmét kaptak.

Siófokon néhány hónap múlva átadják rendeltetésüknek a crossbar rendszerű górkörzetet. Az áttérés rendkívül nagy feladatot jelentett a Béke-brigádoknak. A bronzérmes kollektíva azonban eddig nemcsak vállalásainak tett eleget. A múlt évben a központok jószágfoka meg-

latta a kiváló szintet. Ezer készülék bemérését vállalták, s a végén csaknem kétezerrel végeztek.

Legutóbbi brigádértekezletükön szóba került: viszonylag ritkán rendeznek tapasztalatcsereket, pedig ennek hasznát vennék. Szívesen tanulnának más brigádoktól, s talán tőlük is átvehetnének módszereket.

A szaktársak szerényen elhallgattak — jegyzi meg Bánsági István —, hogy az elmúlt évben a karbantartás kifogástalan ellátása mellett segítették a szokatlanul magas balatonai forgalom zavartalan lebonyolítását. A szereléseket gyakran „előben” végezték, anélkül, hogy a kábeleket ki kellett volna kapcsolni.

Azt se hallgassuk el, hogy Kerekes Bertalan, az ötszörös kiváló szocialista brigád vezetője eleget tesz szakszervezeti bizalmi tiszttségének, pedig itt aztán nehéz elérni az embereket! — fűzi hozzá az szb.-titkár.

A Sió-brigád most éppen Balatonkiliti és Szabadi-füldő területén előszel. Ők is a crossbar rendszerre való áttérés miatt vannak kora reggeltől késő délutánig talpon. Nyolcan vannak, s arról nevezetesek, hogy minőségi mutatóik, határidőre végzett szerelések ellen rég nem volt panasz.

Egyszer nyertük még csak el a szocialista címet — tájékoztat Korcs Miklós brigádvezető. — Rövid kétéves fennállásunkhoz képest úgy

Eredményekben gazdag boldog új évet

*egész évben
sok munkasikert kíván
a posta valamennyi kedves
munkatársának és a lap
olvasóinak*

a

TÁVKÖZLÉSI KUTATÓ INTÉZET

kollektívája

^A Telefon- gyár

BUDAPEST XIV., HUNGÁRIA KRT 12 6/128

VEZETŐSÉGE

ÉS VALAMENNYI DOLGOZÓJA

AZ 1972. ÉVBEN

JÓ MUNKÁT, JÓ EGÉSZSÉGET,

SOK SIKERT KÍVÁN

A POSTÁS DOLGOZÓKNAK

ÉS A LAP OLVASÓINAK!

*Jó minőség a jövőben is
a BHG telefonközpont*

*Minden kedves ügyfelünknek
egész évben
eredményes, jó munkát kívánunk!*

Beloianisz Híradástechnikai Gyár

Budapest XI., Fehérvári út 70.

Ahol mindenki IFI

Gál. Kati, Zugló központos osztály KISZ-titkára ott volt a fiatalok kongresszusán, a XIV. kerületiek képviselőjében. Ő volt az egyedüli budapesti postás KISZ-es. Anyai bizonyos, hogy e kongresszus nagy élmény számára, de postásfejjel az ragadta meg legjobban, hogy sokan szövegették: becsülnék jobban a fiatalokat, a nőket, ne hagyják az asszonyokat éjszakázni, a fiatalok szólhassanak bele a lényeges kérdésekbe, ne gátolják őket a tanulásban.

Katival való beszélgetésemkor találkozott Takács Józseffel, az szb-titkárral, aki szintén ifizsamba menő, hiszen alig múlt harminc esztendő. A kérdések, válaszok pontos képet adnak a zuglói helyzetéről.

— Milyen itt a nők és a fiatalok átlagfizetése a férfiakéhoz, a felnőttekéhez képest?

— Ezt nem könnyű kiszámí-

tani. Figyelembe kell venni — mondja Kati —, hogy a nők általában fiatalabbak. A huszonhat-huszonhét éves férfiak már a központ indulása óta itt vannak, tehát hat éve, mi csak két-három éve. Az induláskor nem volt műszerész. A férfiak tehát tapasztaltabbak. Egyszerrel a géptermi műszerészénél a helyzet: január elseje óta mi, nők az 1900 közelébe jutottunk. A férfiak 2400 körül tartanak.

— A továbbtanulással hogy állnak?

— Megesett, hogy próbálták akadályozni a fiatalok tanulását. Volt, akinek a beiratkozását úgy kellett kiverkednünk. Azt tartjuk, hogy az ilyen mit nagyobb távlatból, szélesebb összefüggésben, országos szempontból kell nézni.

— Ne feledd — szól közbe az szb-titkár —, hogy itt három műszak van, leállás nincs, s aki tanul, az az éjszakázásból kiesik. Nem könnyű ez. Persze, aki akar, az tud.

— Van-e a nők és a fiatalok részére megoldás?

— A mai létszám mellett nincs — így Kati. — Kettőnk vagyunk nők, áramkörösként,

egyikünknek sincs gyereke. Mindketten tudtuk, ha itt akarunk maradni, éjszakáz-nunk kell. Vállaltuk! De Korompainé gyermeke miatt például átkérte magát a gépterméből a hibaosztályra, hogy mindig délelőtti lehessen. Persze, a szakszervezet támogatta ebben.

— Mi a helyzet a vezető beosztásokban a fiatalokkal?

— Nálunk ilyen beosztásban egy fiatal sincs, azaz... — mondja a KISZ-titkár, s aztán kiderül, hogy amint az szb-titkár is, jószereval az egész üzem ifjú. Takács József, az szb-titkár megjegyzi: az új káderfejlesztési tervben már igyekeztek gondoskodni a fiatalok kiemeléséről. Hogy mi lesz belőle, az persze a jövő zenéje. Van egy másik, nem könnyű kérdés. Az, amely szóba került azon a vacsorán is, amelyet a miniszter adott a kongresszuson résztvevő szakmabeli fiataloknak: vannak nagyon tehetséges, művelt fiatal lányok, akik nekifutnak az életnek, aztán férjhez mennek, s a családi életben kifulladásra kerülnek. Ez női dolog, hiszen a férfiak ezzel másképp vannak. Ugyanígy a KISZ-

ben a lányok, asszonyok, mint vezető, huszonöt-huszonhat éves korukban kiesnek. Mit lehetne tenni? Ezt Zuglóban aligha oldhatják meg.

— Beleszólhatnak-e a fiatalok a vezetésbe?

— A felső korhatárt eltörölték a kongresszuson, elvileg tehát mindenki fiatal — nevet Kati. — De ez nálunk valóban nem gond. Jó itt a légkör, nincs külön „fiatalok helyzete”. A csoportvezetők harmincegy-harmincöt évesek. Természetes, hogy együtt beszéljünk meg a dolgokat.

— És a KISZ-élet?

— A fiatalok közül csaknem minden második KISZ-tag. Nagy gond azonban a szét-szórtság, a három műszak. Nehéz az időt egyeztetni. Aztán ilyen kis létszámmal önálló politikai képzésről szó sem lehet. Együtt csináljuk a szakszervezettel. Felmerült a gondolat: ifjúsági brigádok kellene alakítani. Nem rossz, csak hogy itt kitűnő, aranykoros szocialista brigádok vannak. Kár lenne ezeket megbontani. Viszont, ifi-alapon sokszor vagyunk együtt. Mikuláskor, a postás sportnapon. A KISZ-nek megvan még a kommunista vásárnapról az ezerkétszáz forintja, egy éve tartogatjuk. Együtt elmegyünk valahová, ha lehet kedvezményesen...

A zuglóiaknál tehát nincs nemzedéki probléma. Egy emberként, ugyanaz a korosztály, egyazon célt dolgozik. S ennek van is eredménye.

F. A.

dolog, hogy nálunk törődnek a fiatalokkal. Nem csupán munkakörműveket, hanem a lehetőségeit is a bizonyításra, és pénzt is hozzá.

Magyar Lászlóné mindössze 1970 óta dolgozik az üzemben. Kezdetben a hálózatos osztályon a szerelési lapokat kezelte:

— Pintér György üzemvezető megkérdezte, merem-e vállalni a hálózatos indító munkabeosztást. Mondtam, megpróbálom. November és december lényegében próbaidőként telt el. Január elsejével azután megkaptam megbízatást. Összintén mondván, meglepődtem, hiszen mindössze 20 éves vagyok, de az előlegezett bizalmat jó munkával hálálom meg.

— A fiatalok legtöbbje nagy lelkesedéssel és ambícióval dolgozik. Szinte kivétel nélkül munkájukkal, helytállással bizonyítanak: megérdemlik az üzemvezető bizalmát, amely nem csupán abban nyilvánul meg, hogy felkíséreljék a beosztásokat, munkaköröket bízzák rájuk, hanem anyagiakkal is honorálják az igekezetet — összegezi a közhangulatot Kuhmann Attila KISZ-titkár, aki egyébként társaihoz hasonló karriert futott be: 1963-ban mint hálózatoszerelő kezdte, jelenleg műszaki előadó.

— Elégedettetek vagytok a fiatal munkájával. Akar baloldali tisztességes úton akar dolgozni, tőlünk telhetően segítjük. Az üzemből 18-an járnak technikumba — kapcsolódik az előbbiekhöz Szabó Gyula szb-titkár. — Korábban nem bíztunk eléggé a fiatalokban, ezért jó részük átjáróháznak tekintette az üzemet. Példának okáért: még 1970-ben is a létszám csaknem kétharmad része cserélődött ki Ma alig van mozgás.

Pintér György üzemvezető szerényen hártja el az elismerést. A fiatalok fokozottabb megbecsülését, előmenetelének gyorsulását elsősorban a kényesítő objektív körülményekkel hozza összefüggésbe.

— Az elmúlt öt évben 95-en mentek nyugdíjba tőlünk. Jelenleg 19 olyan szaktársat tartunk nyilván, aki jogosult a nyugdíjra. Az idősebb szaktársak kiválása 25 százalékkal csökkentette a létszámot. Az öregségi váltás tehát tömegmértékű. A nyugálomba vonulók helyét a felelősségteljes posztokon is az egészen fiatalok töltik be. Örömrökre szolgál, hogy nagy igekezettel és egyre nagyobb hozzájárulással.

Értékeléséhez csupán annyit: az objektív körülmények vitathatatlanul szerepet játszottak a korábbiaknál jóval bátrabb káderpolitikához, de az ifik a „kényszerítő” indítékok mögött csálhatatlanul érzik vezetőik jó szándékát, az őszinte segíti akardást.

(piriczky)

Macsári Károly

HIREK — GÖRÖGKÉKBEN

Tarifaemelés?!

— Már a szomszéd házba címzett levél is a duplájába, két forintba kerül? — Több ismerősöm méltatlankodott így a be sem jelentett tarifaemelés miatt.

Kiderült, hogy a Gondolat Könyvkiadó gondozásában megjelent — 1,60-as árával fogva igen kelendő — zsebnaptár „Postai díjszabás” rovatából értesültek: a szabványos méretű helyföldi levele 2 forintból belföldi kell — s ennek megfelelően „drágult meg” a Csehszlovákiával és más szocialista országokkal folytatott levelezés is...

Pedig csak az történt, hogy a Gondolatnál gondatlanul szerkesztették a zsebnaptárt.

(g. szabó)

● Karácsonyi csúcs: 26 millió 919 ezer levélküldemény érkezett, a továbbított levelek száma 48 342 000. 333 579 csomag érkezett és közel 1 millió csomagot továbbítottak budapesti viszonylatban.

● Debrecenben vasutas és postás horgász egyesületi közgyűlés volt.

● Kaposvártól a hírlapkiállításnak 4000 látogatója volt.

● „Tél-tábornok” támad: Zalaiban megszakadt a távébbszóló összeköttetés egy viharos éjszaka. A hibaelhárító postások a kapcsolatot gyorsan helyreállították.

● Nagy ütemben épül a diósgyőri új postaház.

● Kaposvárral, Miskolccal és más vidéki városokkal, a korszerű távválasztás eredményeként közvetlen telefonkapcsolat létesült.

● Decemberben nagysikerű hangversenyt adott Zalaegerségen, a Postás Szimfonikus Zenekar.

● Enyhül a telefonérmehiány! A TIG félmillió darabot rendelt az Állami Pénzverdőtől.

● Debrecenben, a Postás Művelődési Házban 9 gyermek névadóünnepséget tartottak meg. A szakszervezet ajándékokkal kedveskedett az ünnepelektnek.

● Hortobágy 13 nagyobb településén lévelszekrénytömböket szereltek fel. Terepjáró autók viszik ezután a postát.

● Debrecenben három megye nyugdíjasként vonuló postásainak rendeztek ünnepséget.

● Figyelem! Akik 1942. márciusában mint postanővédek kezdték postai szolgálatukat, és a 30 éves találkozó részét kívánják venni, vegyék fel a kapcsolatot Szabó Jenő szaktárral a Mozgópostafőnökség Budapest 78. postahivatalánál a 425—146 telefonon.

Előregedés???

Nagykőrös nagypostáján, nagy a létszám: 86 fő. A legfontosabb posztból, a külterületről azonban 5 kézbesítő hiányzik. Mindenesetre felkészültek a tél foganására. A hivatalvezető szobájában feltűnt a szekrény tetején sorakozó serlegtömeg. Nánási Sándor hivatalvezető ugyanis nemcsak sportrajongó, de lelkes szerző is. Sok csatát vívott ping-pongban, sakokban a megyében és az országban. De mi van ma?

— Sajnos az előregedés! K. Kiss Klára szb-tagától viszont megtudom, a legutóbbi szb-ülésen kiderült: a 12 fős KISZ-szervezetre jobban is építhetnének, hiszen csaknem mindannyian szakképzettek, s mi több, elérték, hogy legalább három munkakört ismerjenek. Tehát mégisincs ok a pesszimizmusra!

(B —)

● Az amerikai és a japán kormány közötti szerződés Okinawát újra Japán közigazgatás alá helyezi. Az ottani postás szakszervezet felcsatlakoztatja önmagát és csatlakoztatja Japán Postás Szakszervezetéhez (ZENTEI).

● Zambiában az IPTT a postás szakszervezet szekciójának számára továbbképző tanfolyamokat tart, amelyekben 80 tisztségviselő vesz részt. Nyugat-Afrikában és Észak-Nigériában államaiban gyűléseket és szemináriumokat tartottak a kormány és a szakszervezet közötti konfliktusok miatt.

● Az angol postásbiztosítók hatására a Cable and Wireless Társaság szakszervezetének meghosszabbított sztrájkja arra kényszerítette a tőkeket, hogy az ügyet döntőbizottság elé vigyék. A fő követelés: egyenlítés ki a társaság alkalmazottainak és a kormány alkalmazottainak fizetése közötti különbséget. A szakszervezet elérte célját, s mi több, a jelenlegi munkafeltételeket kollektív szerződésben rögzítették.

A nyugdíjpótlékról

A SZOT elnökségének javaslatára 1969. január 1-től a nyugdíjasok a korábbi 500 forint havi kereset helyett évente 6000 forint összeghatárig vállalhattak munkát. Az intézkedés mind a nyugdíjasoknak, mind az őket alkalmazó vállalatoknak egyaránt előnyös volt. Alig telt el pár év, máris új jogszabályok létrehozása vált esedékessé. Hosszú vita eredményeként született meg az új rendelkezés, amelynek fő célja: a nyugdíj jogosultságot szerzett dolgozót anyagi érdekeltségébe vonja a további munkában maradásra, elsősorban a munkaerőhiányban szenvedő munkakörökben. Ennek érdekében továbbdolgozásra ösztönző nyugdíjpótlékot biztosítanak, amely azt a dolgozót illeti meg, aki a nyugdíj jogosultság megszerzése után teljes munkaidőben legalább még egy évet munkában tölt.

Figyelem kívül marad a munkaviszonynak az a tartama, amely alatt a dolgozó munkaképtelen, beteg, fizetés nélküli szabadságon volt stb. vagy amikor nem dolgozott, nem kapott munkabért. A nyugdíjpótlék az 1972. január 1. után munkában töltött minden teljes év után az öregségi nyugdíj 7, illetve 3 százaléka, 7 százaléka jár a termelésben és a forgalomban, valamint a lakosság ellátásával kapcsolatban álló fizikai munkakörökben. Ilyen főbb munkakörök, amelyek a postá-

sokra vonatkoznak: gépjármű- és motorszerező, telefon- és távírószerelő, kábelserelő, autótávírmossági szerelő, akkumulátorszerező, asztalos, gépész, gépkezelő, kazánfűtő, kőműves, ács, épület- és szobafestő, villanyszerelő, felszolgáló, járművek vezetői, targoncavezetők, segédmunkások, rakodó- és szállítómunkások, takarítók, fűtők, raktári munkások.

Szerepel a kormányrendelet 1. sz. mellékletében mint 7 százalékos ösztönző nyugdíjpótlékra jogosító munkakör: a „postás, kézbesítő”. Ehhez a foglalkozási csoporthoz a következő munkakörök tartoznak: mozgópostás, autómozgópostás, csomagfeldolgozó, járatos, érmegyűjtő, talált tárgyak kezelője, térti küldemények kezelője, valamint a különböző postai küldemények kézbesítői és a kézbesítő-ellenőrök. A többi munkakörben általában a 3 százalékos ösztönző pótlék jár.

Az ösztönző nyugdíjpótlék — csökkentett mértékben — az 1972. évet megelőzően munkában töltött időre is megilleti a dolgozót, ha a nyugdíj megállapítására 1971. december 31-ét követő időponttól kerül sor. Ez időre a nyugdíjpótlék mértéke fizikai munkakörökben évenként 3, egyéb munkakörökben 1 százaléka. A nyugdíj megállapításában egyébként semmiféle változás nincs, tehát az említett százalékokon kívül minden munkaviszony-

ban töltött év után jár a törzsnegyed 1 százaléka. A kiszámított nyugdíjban az ösztönző nyugdíjpótlékkal növelt összege a nyugdíj alapját képező munkabérről 90 százaléka nem haladhatja meg. Amennyiben az öregségi nyugdíjas teljes munkaidőben 1972. január 1. után munkát vállalt, s ennek tartamára nyugdíját szünetelteti, erre az időre megilleti az ösztönző nyugdíjpótlék. Ezekre az évekre azonban nem jár az évenkénti 2 százalékos emelés.

Az új rendelkezés a munkában maradásra ösztönöz, de meg kellett hagyni a nyugdíjasok részmunkaidőben való foglalkoztatásának lehetőségét is. Az öregségi és rokkantsági nyugdíjas munkaviszonya során az eddigi évi 6000 forintot összehatár helyett általában évi 840 órát dolgozhat — munkabére nagyságától függetlenül — nyugdíjkorlátozás nélkül. E keret a népgazdaság minden területén évi 1260 óra a fűtői munkakörökben foglalkoztatott nyugdíjasok részére, az ideiglenesen működő üdülőkben a gondnokok és a fizikai munkások számára. Azok az öregségi és rokkantsági nyugdíjasok, akiknek nyugdíja 1972-ben a 700 forintot, az ezt követő években pedig ennek évenként 2—3 százalékkal növelt összegét nem éri el a jövőben, korlátozás nélkül dolgozhatnak.